

Gianina Cărbunariu: ARTISTS TALK (Művészek találkoznak)

2016. október

Fordította: Gyórfi Kata

1. JELENET – első előadás utáni közönségtalálkozó

Valahol Európában

Nyelv: Angol

Az első felvonás szereplői: Személy, aki vezeti a beszélgetést/ A Női Rendező/Dramatug /Hangmérnök/ Díszlettervező

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Jó estét, üdvözlök mindenkit, és köszönöm, hogy itt vannak velünk ma este!

Christian vagyok, ezen a kortárs színházi fesztiválon dolgozom, amely a feltörekvő európai művészeket támogatja, és van szerencsém bemutatni egy nagyon fiatal csapat tagjait, a Színházművészeti Egyetem frissen végzett művészeit. Ez az első előadás, amit kollektív csapatként hoztak létre. Ahogy a produkcióban láthatták, a színpadon fellépők nem-színészek, ők menekültek, akik elmondják a származási országuk elhagyásának történetét, az Európába vezető tapasztalataikat és a jelenlegi helyzetüket a menekülttáborban, ahol most élnek. *(A művészeknek):* Mielőtt a projekt kiindulási pontjáról, a munkafolyamatról kérdeznék, megkérnék, hogy mutatkozzatok be...

A Rendező:

A nevem Anna, én vagyok az előadás rendezője, és én vezetem a projektet is.

Dramatug:

Az én nevem Julia, és Annaval együtt az előadás dramaturgiáján dolgoztunk.

Hangmérnök:

A nevem Daniel, én vagyok az, aki a hangért felelős.

Díszlettervező *(bejön a színpadra):*

Heló! Bocsi...

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Te vagy...

Rendező:

Ő Philip.

Díszlettervező:

Philip vagyok.

Rendező:

Ő a díszlettervezőnk.

Díszlettervező:

Igen, én csináltam az előadás díszlettervét és a jelmezeket.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Az első kérdésem az volna: hogy mik voltak azok a körülmények, amik miatt meghoztátok ezt a közös döntést: bemenni a menekülttáborba, és elkezdni beszélgetni... Apropos... hol vannak a kollégáitok?

Rendező:

Mindenki itt van.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Az előadókra gondolok ...

Díszlettervező:

Még az öltözőkben vannak ...

Rendező:

Igen, átöltöznek...

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Oké, ebben az esetben...

Rendező:

Persze...

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

...talán várunk kéne még pár percet rájuk... hogy csatlakozzanak a beszélgetéshez ...

(Szünet. Várnak egy percet.)

Női Rendező:

Azt hiszem, elkezdhethük, és csatlakoznak hozzánk később..., amikor elkészülnek.

2. JELENET – második előadás utáni közönségtalálkozó

Valahol Európában

Nyelv: Angol

A második felvonás szereplői: Személy, aki vezeti a beszélgetést /Színházigazgató /Színész/Koreográfus/Videóművész

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

(*a művészhez*): Mindenkinek megfelel, ha angolul beszélünk? Beszélsz angolul?

Először is szeretnék gratulálni mindannyitoknak a csodálatos előadáshoz! Egy interdiszciplináris előadás megannyi réteggel, megannyi képpel, ezek biztosan bennünk maradnak az est után is.

Igazgató/ Színész/ Koreográfus:

Köszönöm. / Nagyon köszönöm. / Köszönöm.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Az, ahogyan létrehoztátok ezt a darabot, az összetett esztétika, a zene, a videó, a mozgás, a kiváló színészi játék keverése... minden azért van, hogy tudatosítsa a közönségben a nagyon sötét témát, ugye, és ugyanakkor az egész egy nagyon élvezhető izgalmas színházi élmény. Én magam néha el is felejttem, hogy valójában a kiindulópont egy elég... egy elég szörnyű helyzet... úgy értem, hogy ezeknek a története... Jól van, az első kérdést a projekt kezdeményezőjének, a szöveg szerzőjének és a rendezőnek teszem fel... Hogyan döntöttetek el, hogy egy ilyen témában csináljatok egy előadást? Hogyan jutottatok oda, hogy azt mondjátok: "Én előadást akarok csinálni... erről"?

Rendező:

Hát, gondolom az első impulzus az volt, hogy adjunk ezeknek az embereknek hangot, hogy mutassuk be a történeteiket egy olyan közönségnek, ami keveset tud a valódi életükről, néha semennyit sem.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

És úgy döntöttetek, hogy olyan módon mondjátok el ezeket a történeteket, ami egy másik szintre emeli őket. Másféleképpen, mint ahogy leírnák őket... nem

tudom... egy újságban például. Hogyan született egy ilyen eklektikus előadás ötlete, ami minden érzékeinket megmozgatja: a vizuális dolgok, a hanghatások...?

Rendező:

Nos, számomra fontos volt a felfedezése mindazoknak a multimedialis lehetőségeknek, amikkel a sötét valóság érdekesen lefordítható a színpad nyelvére. Érdekes abban az értelemben, hogy annak a közönségünknek szól, akit legtöbbször elárasztanak a tévében bemutatott képek, egy közönség, aminek az érzékenységét az új média, az új kommunikációs eszközök alakítják. Fontos volt, hogy velünk, a témával maradjanak. Ezért hívtam a projektbe egy videó-művészt, akit nagyon csodálok, nagyon ügyes videó mérnököket, akik megoldásokat találnak minden őrült ötletünkre, ami eszünkbe jut.

Videó-művész:

És valóban rengeteg őrült ötlet jutott eszünkbe ...

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Szóval hogyan dolgoztatok együtt?

Rendező/Vizuális művész:

Nagyon jól dolgozunk együtt.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Hogyan zajlott ez a folyamat? Lássuk a vizuális művész szemszögéből.

Vizuális művész:

Hát, beszélgettünk... kellett egy ellentmondást a témán belül..., ami egy nehéz téma, úgy értem másfél óra... nem csinálhatod ezt másfél órán keresztül... a történetek ... félelmetesek, szóval nagyon éreztük, hogy kell valami színt vinni a képbe.

Rendező:

Egy olyan hangulatot akartunk létrehozni, ami segíti a közönséget belépni ebbe a világba, és maradjon ott velünk, és így jött ez az ötlet, hogy a videó legyen az egyik szereplője az előadásnak.

Vizuális művész:

Nos így jövök én a képbe. Tudja, az emberek rengeteg vizuális ingernek vannak kitéve, így tapasztalják... tapasztaljuk mindannyian a világot ma - egyik

képernyőről a másikra lépünk. Ezért hoztunk létre több vizuális síkot, más-más képernyőket és kamerákat használva... a színpadon voltak a professzionális kamerák, de ugyanakkor megfigyelő kamerák, go-prók, egyes részeket még drónokkal is rögzítettünk... Szóval van egy nagyon intim perspektíva, de egy felsőnézet, egy tágabb keret is. Vannak élő képek, amiket az előadás közben rögzítenek és vetítenek a nagyképernyőkre, hogy több fontos részletet emeljenek ki. És van elég sok rögzített anyag is. Mindent egybevéve úgy próbáltuk bemutatni ezeket a szörnyű történeteket, hogy ... valamennyire szórakoztatóak legyenek...

Rendező:

Talán a szórakoztató... nem a legjobb szó...

Videó-művész:

Jó, lehet, hogy nem, de az ötlet az volt, hogy valahogy úgy ábrázoljuk, hogy a közönség meg akarja nézni, nem igaz?

Rendező:

Igaz. Lenyűgözővé akartuk tenni a közönség számára.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Helyes. A lenyűgöző a tökéletes szó. A mozgás a színpadon is nagyon... nagyon fizikai, nagyon sok energia áramlik az előadók gesztusaiból, abból ahogy betöltik a teret a színpadon. Egy kérdés a koreográfusnak: hogyan jutott el ehhez a mozgás-koncepcióhoz? Mik voltak a kihívások?

Rendező:

Egy különleges mozdulatot akartam: nagyon pontosat és ugyancsak nagyon dinamikusat.

Koreográfus:

A lényeg az volt, hogy megtaláljuk az erőszak, a felkavaró valóság kifejezésének legjobb módját... Szóval persze megihlettett az összes történet, a színpadi történések, párbeszédbe próbáltam lépni a videóval, rengeteget beszéltem a színészekkel, és, természetesen, a rendezőnkkel.

Rendező:

Az elején megpróbáltunk használni... meghívni a produkcióba embereket a... úgy értem a valódi embereket, akik ihlették a történetet. Tartottunk egy egyhetes

mozgás-workshopot velük. Szóval szántunk egy kis időt a velük való beszélgetésre és munkára, és ez mindannyiunk számára egy létfontosságú élmény volt, segített mindannyiunknak megérteni a kontextust, mindazt a szenvedést, amit átéltek.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

És mi történt... végül miért nem kerültek bele az előadásba?

Rendező:

Egy adott pillanatban rájöttünk, hogy... hogy elég bonyolult lenne.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Milyen volt neked a mozgáson dolgozni ezekkel az emberekkel?

Koreográfus:

Hát, természetesen, minden koreográfia, amit próbáltunk leimprovizálni, az ő saját történeteiken alapult... Az én ötletem az volt, hogy próbáljuk meg mozgásba lefordítani, amit néha olyan rendkívül nehéz szavakban kifejezni. De elég nehéz volt. Számomra, legalábbis. Hosszú órákon keresztül segítettem nekik nagyon egyszerű mozgásokat csinálni... de egyszerűen nem működött. Végül be kellett látnunk, hogy nem rendelkeznek a szükséges készségekkel egy ilyen...

Rendező:

Én egy különleges mozgást akartam a színpadra: nagyon hiteleset és ugyanakkor nagyon koreografáltat.

Koreográfus:

Nem működött. Megkértem őket, hogy csináljanak így ... *(A koreográfus mutat egy mozdulatot)* és ők meg így csináltak *(ugyanazt a mozdulatot mutatja, csak más minőségben)*. És akkor arra kértem, hogy ...

Rendező:

De, figyelj, nem az ő hibájuk volt, nem rendelkeztek egy professzionális előadó gyakorlatával és fegyelmével. A mi hibánk volt akár feltételezni is, hogy...

Koreográfus:

Persze, hogy nem az ő hibájuk volt. Nem szakképzettek. Ha most visszagondolok, vicces, de akkor nem volt az. Például nem értették, hogy miért volt fontos, hogy ne késsenek próbákról, néha még ki is hagyták... nem, lehetetlen volt.

Ugyanakkor volt egy furcsa helyzet... De lehet, nem ez a legmegfelelőbb pillanat erről beszélni.

Rendező:

Nem, nem az.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

De miért, mi történt?

Videó-művész:

Meg volt...

Koreográfus:

Megkérték... (*a Videó-művésznék, aki nevet*): kérlek, hagyd abba... Többször megkérték a kezem. Naponta. Számomra ez volt a projekt kritikus pontja. Egy hét után, azt mondtam: "Mission impossible, én kiszálltam ebből."

Rendező:

Szóval a végén úgy döntöttünk, hogy csak professzionális színészeket használunk.

Színész:

Akik már házasok.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Ez egy elég radikális döntés. Már mint lemondani arról, hogy legyenek nem-színészek is a színpadon...

Rendező:

Igen, valóban, radikális volt... De döntenünk kellett, hogy... Követnünk kellett a mozgás koncepcióját, amit kigondoltunk.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

És valószínűleg a helyes döntést hoztátok meg... a színészi játék ragyogó volt! Itt van az egyik főszereplő, szóval őt fogom kérdezni: Milyen érzés volt eljátszani egy ilyen történetet, egy ilyen karaktert... úgy értem, eljátszani, egy valódi személyt – végül is?

Színész:

Hát, az elején féltem... én voltam... tudod, az a karakter... úgy értem az a személy... egy másik kultúrából jön... ők sokkal... ők inkább... de amikor elkezdtem a karakteren dolgozni... beszélve egy párral közülük... és a rendező segítségével... rájöttem, hogy nem annyira... végülis sokkal... sokkal...

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Rájöttél, hogy valójában emberi lények.

Színész:

Igen.

Személy, aki vezeti a beszélgetést:

Köszönöm! Ha vannak kérdések a közönség részéről, akkor bátran. Nincs kérdés... Oké, köszönöm nektek, köszönöm még egyszer a fantasztikus munkát!

3. JELENET – megnyitó

Valahol Európában

Nyelv: Román

Szereplő: A Polgármester/A Tanár/Diák 1/ Diák 2/Gabriel Úr

Polgármester:

Jó estét kívánok! Köszönöm, hogy elfogadták a meghívásunkat a polgármesteri hivatal szép csarnokába. Örülünk, hogy partnerei lehetünk ennek a művészeti projektnek, és lám, házigazdái egy dupla megnyitónak. Az esemény első részének helyszíne éppen... éppen a projekt művészeti megvalósításának helye volt, de szerettünk volna esélyt adni az érdeklődők számára egy informális, nyugodt beszélgetésre a projekt kezdeményezőjével és két fiatal művésszel a nyolcból. A projekt elsősorban optimizmust kívánt ébreszteni a projekt nagyon különleges hasznélvezői körében. Ha a közösségi megnyitóra meghívtuk a projekt minden... azonnali élvezőinek, ezen a szakmai megnyitón azt akartuk, hogy hangozzon el egy nem közvetlen hasznélvező véleménye is, úgyhogy körünkben köszönhetjük... Jöjjön csak, bátran, a színpadra mellénk!

Gabriel:

Gabriel. Jó estét kívánok mindenkinek! Örülök, hogy itt lehetek, a polgármester úr meghívására, akinek gratulálok a bátor ötleteihez és biztosítom a polgármester urat a támogatásunkról, azon házak lakóinak támogatásáról, amik szemben helyezkednek el... sőt mellette... tehát pont az út túloldalán. Nagyon jó munkát végeztek, polgármester úr!

Polgármester:

Köszönöm! Gabriel úr megosztja velünk a saját szempontjait a projekttel kapcsolatban ...

Gabriel:

Borzalom, ami ott van!

Polgármester:

... ami után a fiatal művészek és a tanárnőjük mesélnek a művészeti munkákról, amin az utóbbi négy napon dolgoztak.

Gabriel:

Természetesen. Utána.

Polgármester:

A munkánk nyilvánvalóan önökhöz, a széles közönséghez is szólnak. Önökön múlik, az érzékenységükön, amivel erre a műalkotásra tekintenek. Meggyőződésem, hogy ez a körzet zárandokhellyé alakul, hogy sok turistát fog bevonni, akik majd látni fogják, hogy egy jó dolgot hoztunk létre, egy szép dolgot. Meg akarom köszönni a tanárnőnek, aki egyben a városi tanács tagja is, a keménységét, amellyel a gázpedálra lépett. Mi is, a helyi hatóság, adtunk neki impulzusokat, de a hölgy fogékonysága nélkül semmi nem lett volna lehetséges. Fogékonyság, szorgalom, tehetség. Ruxi, kérlek!

Tanárnő:

Örülök, hogy lehetőségünk van találkozni városunk kortárs művészet iránt érdeklődő közönségével. Elsősorban köszönöm a polgármester úrnak a részvételt, ami ezt a partneri viszonyt az Önkormányzat és az Akadémia között segítette kialakítani, ez egy jó gyakorlati példa, amit reméljük követnek az ország más önkormányzatai és egyetemei. Köszönöm ugyanakkor a kettős megnyitó nagyvonalú gondolatát, a közösségben és a hivatal befogadó és elegáns terében, ahol a kultúra és a művészet igazán otthon érezheti magát. Az ötlet az volt, hogy a fiatal művészek tapasztalják meg az iskola klasszikus kereteinek elhagyását. Vagyis amit az egyetemen tanulnak, gyakorlatilag alkalmazzuk élőben. A street art-ot napjainkban egyenesen a kortárs művészet egyik műfajának tekintik. Egy street art példát akartunk létrehozni, tehát kimentünk az utcára, és kapcsolatba léptünk a művészeti beavatkozás direkt haszonélvezőjével, ennek a körzetnek a

lakóival, a helyi közösséggel, a hátsó tömbházak lakóival. Nekem, mint tanárnak, nagyon fontos, hogy részt vegyek a polgári felelősség oktatásában azok számára, akiket tanítunk. Mert az iskola nem csak egy elmélet, meg annak korlátozott kereteken belüli alkalmazását jelenti. Fontos, hogy a fiatal művészek azt érezzék, hogy a munkájuknak van közösségi értéke, és az emberek érezzék, hogy léteznek fiatalok, akik képesek megnyilvánulni, és tudnak adni egy kis szépséget. A polgári felelősség és a művészet, a jó és a szép kapcsolata folyamatosan áthatják a mi művészeti egyetemünk foglalkozásait, ami egyébként nemzetközi hírnévnek örvend és nagymértékű bizalom veszi körül. Nekem nagyjából ennyi mondanivalóm volt, nem? De. A fiatal művészek teljesen szabadon választhatták ki témájukat, ötleteiket, hogy együtt dolgozzanak ki egy művészeti koncepciót, én mint tanár csak biztosítani próbáltam, a hatóságok segítségével, nyilván, biztosítottam egy keretet ennek a szabadságnak és kreativitásnak. The floor is yours!

Diák 1/Diák 2:

Startból tetszett az ötlet, és nagyon örülünk a lehetőségnek, hogy a street art műfajával kísérletezhettünk. Azt kell mondanom, hogy csapatban dolgoztunk, mind a 8 diák, egy együttműködési projekt volt...

Tanárnő:

Együttműködés. Ez így volt kitalálva. Mindenki működjön együtt, jöjjen ötletekkel, javaslatokkal... Ők maguk találták ki a témát is, ami a... Mi a téma?

Diák 1/Diák 2:

A transzparencia.

Tanárnő:

Ebben a projektben a pohár "teli részét" próbáltuk meglátni, azt reméltük, hogy a művészeti beavatkozás megszépíti az átlátszatlan szürkeséget. Ez az oka annak is, hogy vizet, hullámokat és benne lebegő dolgokat akartak festeni... Egy valamilyen átláthatóságot akartunk ábrázolni.

Diák 1:

Sokat dumáltunk, és tudtunk kapcsolódni a fal ötletéhez...

Polgármester:

Nem, nem egy falról beszélünk, hanem egy kerítésről, ragaszkodom a helyes fogalomhasználathoz. Ez egy az önkormányzat által a körzet lakosai számára tervezett és kivitelezett kerítés. És főleg a körzet gyerekei számára.

Tanárnő:

Természetesen. Pontosan erről beszélgettünk az osztállyal, amikor megállapodtunk a művészeti koncepcióban. Meg különben jelenleg nem beszélhetünk már falról...

Polgármester:

Kerítés.

Tanárnő:

Pontosan. Most, a mi művészeti beavatkozásunk által a kerítés valami teljesen más dologgá vált. Egy műalkotássá. A művészeti beavatkozásunk abban állt, hogy... Miben állt?

Diák 1:

Eredetileg egy sokkal elitistább stílusba akartuk tolni...

Diák 2:

A Fal. Pink Floyd. Ilyenek.

Polgármester:

Kerítés, édes fiam!

Diák 2/Diák 1:

A kerítés.

Diák 1:

De abban a pillanatban meggondoltuk magunkat, amikor... megtapasztaltuk a valódi helyi közösséget... láttuk, hogy itt rengeteg gyerek lakik...

Marius:

Kérem szépen, egy gyerektanya.

Diák 2:

Tehát nem volt értelme... egy ilyen elitista iránynak, nem olyan volt a helyzet...

Polgármester:

Semmi esetre.

Tanárnő:

Így tehát...

Diák 1:

Így tehát elmentünk a gyerekkor irányába. Egyszerű rajzokat készítettünk, elképzeltünk egy igazi mesevilágot. Úgy, ahogy mi tudtunk kapcsolódni a "fa...kerítés" gondolatához, azt akartuk, hogy... bennük is elindítsunk egy ilyen asszociációt. És azt hiszem, sikerült: ahogy elkezdtünk valamit rajzolni, a gyerekek jöttek rá, hogy mit csinálunk, és mondták, hogy "nézd, ez egy... nem tudom... egy..."

Diák 2:

Egy tintahal.

Polgármester:

Tintahalak, disznók, bűvárok, halak, békák, elefántok... Mint amilyen a társadalom...

Tanárnő:

Pontosan. Ez a street art-tapasztalat, a valósággal való folyamatos kapcsolatban levés tapasztalata... A lényeg, hogy a végeredmény: műalkotás. A legfontosabb a folyamat, amiben részetek volt. Talán akartok beszélni még egy kicsit a folyamatról, vagyis hogy éreztétek magatokat, miközben ezt csináltátok... elvárások és a felfedezések... A folyamat!

Diák 1/ Diák 2:

Egy nagyon... érdekes folyamat volt. Mozgalmas – mondhatnám. Persze, street art, ahogy tudtuk már elméletből, egy olyan műfaj, ami bizonyos áldozatokkal jár... Mint művészt a közösség nem mindig fogad tárt karokkal. A hátsó tömbházak lakói.

Marius:

Nincs mit egyezkedni velük, uram. Erőszakosak, már kiskoruktól erőszakosak. Éjjel cirkuszolnak, nem tudsz egy percet sem aludni tőlük. Én pont szemben lakom. Nem lehet ott élni. Hát kérem, szemétdomb van a blokkok körül, fertőzésveszélyes, istenments mi van ott. Minden mocskukat kidobják az ablakon. Nyáron nem tudjuk kinyitani az ablakainkat, hát miről beszélünk....

Diák 1/ Diák 2:

Jó, általában hagytak dolgozni, de igaz, hogy néha azon kaptuk magunkat, hogy...

Tanárnő:

Néha meg voltunk jutalmazva is... tárgyakkal, amiket a kerítésen dobtak át. Elég kalandos volt.

Diák 1:

Szerencsére, csak a kerítés külső részén dolgoztunk.

Diák 2:

Hát ki ment volna be, hogy a másik oldalára is fessen a...?

Marius:

Oda csak a rendőrség tud bemenni festeni...

Polgármester:

Tervben van egy ilyen típusú projekt is... Egyelőre viszont egy másik megközelítést akartunk... a ...

Tanárnő:

A művészetten keresztül. A művészet csodákra képes. Nem igaz? Csakhogy tudják, észrevettem a közösség tagjai részéről egyfajta érdeklődést... voltak pillanatok, amikor valódi kapcsolatok jött létre, emberi... Egyes kapcsolatok pozitívabbak voltak, más kapcsolatok meg... Nem igaz? Ez a street art, az emberek kapcsolatba lépnek attól függően is, hogy... Lássunk egy példát. A művészet tudják a legjobb példa a direkt pozitív kölcsönhatásra.

Diák 1:

Igen. Akkor tudtak kapcsolódni, amikor végre letettük a kannákat.

Diák 2:

Annyira tetszett, hogy jöttek s ráterítették a szőnyegeiket száradni.

Gabriel:

Tönkretettek mindent, amit ezek a gyerekek dolgoztak ...

Tanárnő:

Időre van szükségük, hogy megértsék, ez normális.

Polgármester:

Előbb-utóbb megértik. Meg vagyok győződve.

Gabriel:

Nem értik ezek, polgármester úr. Mit értsenek? Kövekkel hajigálnak az autók után, betörnek az ember szélvédőjébe, de hát nem volt elég ilyen baleset? Jó, most, hogy van ez a kerítés, mintha lecsillapodtak volna ...

Polgármester:

Ismerem a helyzetet, láthatta, hogy az utóbbi években tettem lépéseket ennek érdekében.

Gabriel:

Igen, s mi megköszönjük ezt!

Polgármester:

A kötelességünkhöz tartozik. Minden módszert kipróbálunk. Lám, ezúttal megpróbálkoztunk valami kevésbé...

Tanárnő:

... kevésbé konvencionálissal?

Polgármester:

Pontosan. A művészethez fordultunk, egy új művész-generációhoz fordultunk.

Tanárnő:

Köszönjük szépen! Én köszönöm az akadémia nevében, és a fiatal művészek...

Diák 1:

Köszönjük mi is! Nagyon érdekes tapasztalat volt. Mi azt reméljük, hogy ...

Diák 2:

..., hogy megmaradnak ezek a rajzok.

Gabriel:

Nem fognak megmaradni.

Tanárnő:

De ez része a street art-nak, hogy nem az örökkévalóságig van ott... Par excellence: múlandó.

Polgármester:

Én a folyamatosságot kívánom fenntartani. Mert, amit ti rajzoltatok... amit ezek a gyerekek létrehozottak ott, több mint műalkotás, egy valódi esemény... Amiről remélem, hogy folytatódik. Meghívhatnánk gyerekeket a közösségből is, hogy csatlakozzanak, hogy rajzoljanak ők is ...

Tanárnő:

Nagy örömmel! Mert a street art egy társadalmi művészet, s ha még számításba vesszük a hátsó tömbházak, a hátrányos helyzetű közösségből származó

kisgyerekek hozzájárulását, a következő lépésben már közösségi művészetről beszélhetnénk...

Polgármester:

Igen. És most szeretném megkérni ...

Gabriel:

Gabriel.

Primarul:

Így, hogy mondja el, milyennek látja a projektünket az utca másik feléről.

Gabriel:

Én a itt-lakók képviselőinek minőségében azt tudom mondani, hogy értékelem ezt a kezdeményezést, és örültem, amikor kiderült, hogy folytatódik. Vagyis meg kéne hosszabbítani a fa... kerítést... és valahogy le kéne zárni, mert azért ki-kijárnak, én tudom miről beszélek, mert ott élek. Ha, civilizáltan viselkednek és *kordában vannak*, akkor talán. Elég volt, nem tudunk állatokat tartani, nem tudunk semmit csinálni, mindent ellopnak, ember, mindent ellopnak. Kövekkel dobogálják az autókat, nyáron az utcán alszanak, cirkuszolnak... ha nem reflektorral mész, elütöd őket... Tényleg nem tudjuk már, hogy mit csináljunk. Én már belebetegedtem a stresszbe és a ... Maguk odajöttek, s ott ültek 4 napot... mi velük élünk, ember, el tudja képzelni? El akartuk adni, vagyis én még mindig el akarom adni... de ki fogja ott megvenni? Megveszik maguk? Vagy maguk?

Polgármester:

A végén csak kerül valaki ...

Tanárnő:

Főleg most a műalkotással... Jó lesz, nyugodjon meg.

Gabriel:

Á, igen, a művel... a street-kerítéssel.... én nem értek a művészethez... de jól néz ki... színes.

Tanárnő:

Mi tetszett a legeslegjobban?

Marius:

A legeslegjobban...pixes hal, tollhal...a bűvárok sikerültek a legjobban.

Diák 1:

Köszönöm!

Tanárnő:

Köszönjük szépen! Csak egy kis színre és egy üzenetre van szükség. A street-
artnak általában van egy üzenete. A mi esetünkben az üzenet... a

Diák 1:

A transzparencia volt?

Tanárnő:

Gyakorlatilag nem volt üzenetünk. Vagy, ha akarják, akkor volt, hogy: a
művészetén keresztül meg kell szépítenünk, és értékessé kell tennünk ezt a ... ezt
a kerítést.

Polgármester:

Ettől a pillanattól kezdve nem beszélhetünk egy ellentmondásos falról...
kerítésről. Hanem egy műalkotásról. Ami szerzői jogok alá kerül. Senki nem
beszélhet többé beton-kerítésről, hanem műalkotásról. Szóval ezt a kerítést már
nem lehet lebontani, mert egy művészeti alkotásról beszélünk, és ahhoz, hogy
lebontsunk vagy tönkretegyünk egy műalkotást, a Kulturális Minisztérium
engedélyére van szükség. Tervezek más szegény és mocskos nyomor-
negyedekben is ilyen műalkotásokat létrehozni. A szépség prioritás, és én leszek
ennek a szépnek a művésze, én fogom vezetni a buldózert, hogy létrehozzuk a
szépet. Mielőtt meghívnám önöket a hagyományos román bió termékekkel
terített catering-hez, jöjjenek, csináljunk egy közös képet!

Gabriel:

Köszönjük, hogy megszépített!

4. JELENET – Közönségtalálkozó Nemzetközi Filmfesztivál

Valahol Európában

Nyelv: Angol és Cseh

A 4. felvonás szereplői: Dokumentarista Filmkészítő/Producer/Kritikus

Kritikus (Csehül):

Jó estét. Üdvözlök mindenkit a prágai Nemzetközi Filmfesztiválon. Valaki igényel cseh fordítást? Nem hiszem. /

Szóval angolra váltok... Üdvözlök mindenkit a prágai Nemzetközi Filmfesztiválon. Van szerencsém bemutatni az éppen látott film producerét...

Producer:

Jó estét!

Kritikus:

És persze, a fiatal filmkészítő...

Filmkészítő:

Helló!

Kritikus:

Ezzel a kérdéssel fogom kezdeni: Hogyan álltatok ti ketten össze erre a projektre?

Filmkészítő:

Hát, David egy híres producer... az egyik legfontosabb európai producer, szóval megragadtam a lehetőséget egy londoni dokumentum filmfesztiválon, ahol mindketten jelen voltunk, hogy találkozzak vele. Beszéltem neki a projektemről, és ő egyből ráhangolódott, szóval...

Producer:

Naponta több projekt érkezik hozzám dokumentarista filmrendezőktől egész Európából ... mit mondhatnék, egy projekt-lavina... veszélyeztetett emberekről szóló témákban ...veszélyeztetett emberek különböző kategóriáiból ... látjuk, hogy sajnos nagyon sokan vannak manapság... De ez a projekt egyből beszívott az esztétikája miatt, szóval akkor azt mondtam: *"Ez lesz az!" (A rendezőre mutat. Mindketten nevetnek.)*

Kritikus:

Szóval mi volt az esztétikai sajátossága ennek a projektnek?

Producer:

Hát, ez volt az első alkalom, hogy valaki ilyen dolgot akart csinálni ebben a témában. Kihívásokkal telinek és egyedülállónak találtam ezt az ötletet, a mostanában látott projektekhez képest... Szóval mondjuk, hogy a forma engem jobban vonzott, kevésbé a tartalom. A forma... igen, az esztétika. Végülis ez a munkám/dolgom: meglátni a lehetőséget egy esztétikai termékben, hogy a teljes

filmipar figyelmét felhívjam rá. És persze fontos volt, hogy direkt beszélgessek a művésszel, hogy kapcsolatba lépjek a fantasztikus energiájával ... Mint producer, nemcsak a filmet adod el, hanem ugyanakkor egy művészt is forgalmazol.

Kritikus (a *Filmkészítő*höz):

És hogy jutott eszedbe ez az ötlet?

Filmkészítő:

Úgy érted... a téma... nos, mindenki készít filmet "marginalizált emberekről", kisebbségekről, veszélyeztetett emberekről... Szóval, ha valami mást akarsz csinálni a megszokott dolgokhoz képest, akkor ki kell találnod dolgokat, kreatívnak kell lenned. És nekem fontos volt, hogy a végére a közönség jó hangulatba kerüljön. Ami után megnéznék egy filmet, azzal kell maradniuk, hogy: "Az élet szép, az élet a legjobb". Attól függetlenül, hogy milyen körülmények között élsz, az életet ünnepelni kell.

Kritikus:

Szóval ez az ötlet, hogy csillogó formát adni egy ...

Filmkészítő:

Ja, úgy értem, elegendő van azokból a dokumentumfilmekből, amik azt mutatják meg nekem, hogy mennyire rossz a világ. Igen, rossz, és ezt mindannyian tudjuk. Engem diszkriminálnak, téged diszkriminálnak, mindenkit diszkriminálnak életének egy adott pontján.

Kritikus:

És hogy jött ez az ötlet: hogy a stílus, amiben ezt megcsinálod...

Filmkészítő/Producer:

Musical. / Dokumentarista musical.

Kritikus:

Tulajdonképpen felmutatod a filmedben a valóságnak olyan részeit, amik szörnyűek ...

Filmkészítő:

Hát ja. Az volt a kihívás, hogy kegyetlen jeleneteket mutassunk, utána meg költői jeleneteket, musical-jeleneteket ... Rengeteget beszélünk erről az ötletről David-el ... mindig azt mondta: "ne..." ...

Producer:

“Ne ölj meg engem, a közönségedet, ne csak a kemény cuccot told. Adj egy kis időt fellélegezni, és aztán menj neki mégegyszer.”

Filmkészítő:

Szóval ez volt a film készítésének alapelve: váltakoztatni a kemény cuccokat költői képekkel, olyan dolgokkal, amik... nem tudom.... örömet keltenek a néző szívében. Igen.

Kritikus:

Mennyi ideig éltetek a közösséggel?

Filmkészítő:

Hát, nem tudom... ha össze kell számolnunk... jöttünk-mentünk, visszamentünk ...

Producer:

Az idő pénz, ezt mindannyian tudjuk. Igaz, hogy sikerült elegendő pénzt szerezni erre a produkcióra, de mégis.

Kritikus:

Hogy találkoztatok ezzel a közösséggel?

Filmkészítő:

Azt olvastam az újságban, hogy a városban a rendőrség ki akarja dobni őket arról a helyről, amit elfoglaltak, de a folyamat eltartott egy ideig, szóval odamentünk mielőtt ez elkezdődött volna.

Kritikus:

A filmben van ez a különös jelenet, amiben egy neo-náci csoport felgyújtja az konténer házak felét... az égő házak látványa félelmetes, de végül sikerült széppé tenned... Nem úgy szép, amit általában értünk szép alatt, de.... egyes beállítások elképesztőek... Rajta van ezeknek az embereknek az arca, olyan mint egy apokaliptikus fotó-albuma ennek a közösségnek.

Filmkészítő:

Az elnyomott emberek apokalipszise. Ja, hát éppen úgy alakult, hogy ott voltunk... elég veszélyes volt nekünk, a csapatnak, de fontos volt, hogy ott legyünk, hogy az emberek, ti, a közönség láthassa azt most. Ha mi nem lettünk volna ott, valószínűleg nem is tudnátok róla. Vagy nem látnátok a valódi képet.

Kritikus:

Valószínűleg a sajtóból tudnánk meg dolgokat, ami teljesen más. Szóval vállaltátok a kockázatot, hogy ott maradjatok és felvegyétek mindezt. Hogy tudtatok...?

Filmkészítő:

Ez egy nagyon jó kérdés. Az igazság az, hogy szeretem az adrenalint. Ha valami történik, én odamegyek. Ha valaki azt mondja nekem: "ne menj oda", pontosan *oda* fogok menni.

Kritikus:

De most éppen úgy alakult, hogy ott voltál...

Filmkészítő:

Bizony ott voltam ám. Nem pontosan ott voltunk, hanem a környéken... elég... közel voltunk... amikor a tűz kitört.

Kritikus:

És próbáltatok segíteni ezeknek az embereknek eloltani a tüzet...

Filmkészítő:

Hát, ismerem ezt a vitát, hogy beleavatkozni az emberek életében, akiket filmezel... de nem azért voltunk ott, sajnálom. Nem érdekel a társadalmi/szociális művészet és az ehhez hasonló dolgok. Úgy kellett jelen lennünk, mint "a légy a falon". Azért voltunk ott, hogy lefilmezzük, ami történik. És hogy megmutassuk a világnak. És tulajdonképpen az embereknek sikerült elég gyorsan egyedül eloltani a tüzet.

Kritikus:

Világos. Szóval az életük, a gyerekek életei nem voltak akkora veszélyben ...

Filmkészítő:

Senki nem halt meg, ha ez a kérdés.

Producer:

Figyelj, azért mentek oda, hogy készítsenek ott egy filmet. Nem tudod megváltoztatni ezeknek az embereknek az életét. Ne legyünk álszentek. Sajnos ez megtörténhet velük holnap és újra meg újra ... Nem tudsz beavatkozni az életükbe.

Kritikus:

Tökéletesen értem. Csak annyi, hogy vannak dokumentumfilm-készítők, volt rá példa még ezen a fesztiválon is, szóval filmkészítők, akik egy adott pillanatban feladták a "légy a falon" pozíciót, mert a fal éppen lángokban állt, a helyzet súlyossá vált, és megfelelőbbnek/hasznosabbnak gondolták, ha úgy reagálnak, mint ...

Producer:

Jó nekik. Azt gondolom, hogy ez döntés kérdése. De ebben az esetben nem volt annyira súlyos, nem?

Filmkészítő:

Nem, egyáltalán nem. Az egész 20 percig tartott, volt egy folyó a tábor mellett, szóval... Másnap még fel kellett vennünk egy-két képet, mert annyira gyors volt... tudod, hogy nem sikerült... mindent felvenni...

Kritikus:

Azt mondd, hogy gyakorlatilag újra kellett rendezni a filmnek egy részét? Színelnevek kellett a tüzet?

Producer:

Csak pár részt. Egy-két közelit.

Kritikus:

Várjunk egy kicsit... van valami, amit nem értek... azt mondd, hogy úgy viselkedtetek, mint a "légy a falon", és most azt mondd, hogy végülis néhány részt te rendeztél...

Producer:

Tilos? Döntés kérdése. Filmezhetsz úgy, mint a légy a falon, de ugyanakkor dönthetsz úgy, hogy megrendezel néhány részt a dokumentumfilmből. Főleg, ha hűségesek a valódi eseményhez: a tűz végülis egy valódi esemény volt.

Kritikus:

Különböző megközelítéseket választhatsz, ez igaz. Én a kifejezett szándékról beszélek, hogy egy "légy a falon" típusú művésznek tartod magad, és arról, hogy ahogy megvalósítottad a szándékod, nem egészen... Nincs semmilyen hiányérzeted?

Filmkészítő:

Oké, mondjuk, hogy különböző megközelítések voltak: “a légy a falon megközelítés” és aztán a “mise en scene” megközelítés. És nyilvánvalóvá tettük a zenés jelenetek, a kórus megmutatásával...

Producer:

Pontosan. És ez az érdekessége ennek a filmnek. Ez az egész mix provokatívvá teszi. A kórus például, gondolod, hogy az a “légy a falon” módszerrel volt felvéve? Ne legyünk...

Kritikus:

Nem, az a rész tiszta. Ott a “mise en scene” nyilvánvaló. Senki nem számít rá, hogy megjelenik egy operaénekes egy táborban, és énekelni kezdjen ... Beszéljünk azokról a jelenetekről.

Filmkészítő:

Először is azt szeretném mondani, hogy velünk volt ez a nagy, csodálatos kortárs opera zeneszerző, és ő hozta létre ezeket a darabokat együtt improvizálva a közösség gyerekeivel... nagyon jól szórakoztak együtt.

Kritikus:

Igen, látható, hogy nagyon élvezik az éneklést és a mindenféle tárgyakkal való játékot...

Filmkészítő:

Igen, a környezetükből újrahasznosított tárgyak...

Kritikus:

És ugyanoda vittetek egy híres szopránénekest és...

Filmkészítő:

Igen, mind híres operaénekesek... Elképesztően csodálatos művészek!

Producer:

És az első pillanatban elfogadták, hogy ott legyenek és a közösség gyerekeivel énekeljenek.

Filmkészítő:

Igen, az első találkozásunkkor megértették a művészi koncepciót, és izgatottak voltak végig.

Kritikus:

Meg voltak fizetve?

Producer:

Gondolod, hogy az Európai Opera primadonnája eljönne ingyen?

Kritikus:

És a gyerekek is meg voltak fizetve?

Filmkészítő:

Beszéltünk, és úgy döntöttünk...

Producer:

Természetesen adtunk nekik édességet.

Kritikus:

Miért nem lehetett volna nekik is pénzt adni?

Filmkészítő:

Mert nem voltak hivatásos...

Producer:

Mert gyerekek, az Isten szerelmére. Nem tudsz szerződést kötni egy gyerekkel.

Kritikus:

De tudsz szerződést kötni a gyerek szüleivel.

Producer:

Hát, persze, adtunk valamennyi pénzt... a szülőknek. De nem tudtunk szerződéseket kötni, nagyon különleges a helyzet olyan emberek esetében, akiknek még alapidokumentumaik sincsenek, amikkel igazolják, hogy ők kik. Szóval...

Kritikus:

Tudtak alkudni bárhogyan a részvételi díjukról?

Producer:

Azt gondolom nagyon messze megyünk a beszélgetés valódi céljától, aminek a filmről magáról kéne szólnia.

Filmkészítő:

És nagyon elszomorít. És ugyanakkor meg is lep, hogy vannak emberek, akik nem nyitottak a szépségre, beleragadnak a részletekbe ...

Kritikus:

Megértem a kiábrándultságod, de be kell vallanom, hogy engem kicsit összezavar az a keveréke a “légy a falon”, a kórusok “mise en scene”-je, a résztvevők kifizetésének kettős mércéje...

Filmkészítő:

Mert ez a dokumentumfilm nem egy klasszikus. Azért.

Producer:

És mégis elég bátrak voltunk létrehozni, azzal a kockázattal, hogy ezek a kérdések... felmerülhetnek egy ilyen közönségtalálkozón, mint ez.

Kritikus:

Mi történt a közösséggel, ami után jött a rendőrség és kidobta őket a körzetből?

Filmkészítő:

A filmből ez nagyon tisztán látszik: máshova mennek, egy másik városba, azt hiszem, egy másik országba költöztek, Olaszországba... Elköltöztek Olaszországba.

Kritikus:

Volt alkalmuk megnézni ezt a filmet?

Producer (a Kritikusnak):

Figyelj, mi nem vagyunk...

Kritikus:

Fogjátok még valaha látni őket?

Producer:

... nem vagyunk felelősek az életeikért, a jövőjükért vagy azért, ahogy Európába akarnak utazni... csak egy jó filmet próbáltunk csinálni, az Isten szerelmére. Ne legyünk álszentek.

5. JELENET – Artist Talk

Valahol Európában

Nyelvek: Angol és Román

Szereplők: Újságíró (színházkritikus)/Kelet-Európai Művész/Román tolmácsok –

Tolmács 1, Tolmács 2

Újságíró:

Jó estét mindenkinek! Nagy öröömre szolgál bemutatni önöknek egy nagyon fontos művészt, egy művészt, akit valójában nem is kell bemutatni... (A *Művészhez*): Kelet-Európában született, de már régóta különböző európai országokban dolgozik, egy a közönség által, a szakmai közeg és a kritikusok által elismert művész vagy.

Művész:

Jó estét!

Tolmács 1:

Jó estét mindenkinek! Nagy öröömre szolgál bemutatni önöknek egy nagyon fontos művészt, egy művészt, akit valójában nem is kell bemutatni. Kelet-Európában született, de már régóta különböző európai országokban dolgozik, egy a közönség által, a szakmai közeg és a kritikusok által elismert művész.

Tolmács 2:

Jó estét!

Újságíró:

Európa egyik legfontosabb művészeti intézményében létrehozott előadásodat láthattuk éppen. Egy csodálatos műalkotás: An amazing work of art: lenyűgöző díszlet, multimédia, vizuális effektek, élő zenekar, rengeteg híres művész, sok mellékszereplő is ... Még valódi állatok is voltak a színpadon: tehének, lovak és majmok ... Általában is ilyen nagyszabású gyártással dolgozol, de ezúttal hatásosabb volt, mint valaha. Mi volt az első impulzusod, amikor ennek a projektnek a megvalósítás mellett döntöttél?

Tolmács 1:

Európa egyik legfontosabb művészeti intézményében létrehozott előadásodat láthattuk éppen. Egy csodálatos műalkotás: An amazing work of art: lenyűgöző díszlet, multimédia, vizuális effektek, élő zenekar, rengeteg híres művész, sok mellékszereplő is. Még valódi állatok is voltak a színpadon: tehének, lovak és majmok. Általában is ilyen nagyszabású gyártással dolgozol, de ezúttal hatásosabb volt, mint valaha. / *Mi volt a kérdés?*/Ezúttal mi volt a kreatív impulzus?

Művész:

Csak egy látványában és zenéjében gyönyörű előadást akartam, ami szórakoztatja a közönséget. Elfogadtam ennek a fontos művészeti intézménynek a meghívását, amelynek megvannak a szükséges forrásai egy ilyen kihíváshoz, és létrehoztam egy előadást, aminek több köze van az álmokhoz, mint a valósághoz.

Tolmács 2:

Egy látványában és zenéjében gyönyörű előadást akartam, ami szórakoztatja a közönséget. Elfogadtam egy fontos művészeti intézmény meghívását, amelynek megvannak a szükséges forrásai egy ilyen kihíváshoz, és létrehoztam egy előadást, aminek több köze van az álmokhoz, mint a valósághoz.

Újságíró:

A művészet mint menekülés?

Tolmács 1:

A művészet mint menekülés?

Művész:

Pontosan. *L'art pour l'art!* Egy régivágású művész vagyok. Számomra a művészet elsősorban szépség és költészet.

Tolmács 2:

Igen, művészet a művészetért. Egy régivágású művész vagyok. Számomra a művészet elsősorban szépség és költészet.

Művész:

Az európai hagyományban a művészek fantáziavilágokat hoztak létre. Az elképzelés, hogy a művészetnek politikainak kéne lenni, a XX. század találmánya. És most, a XXI. század elején, azt látjuk, hogy ha divatos művész akarsz lenni, akkor "politikainak" kell lenned. Olyan művészetet kell csinálnod, ami kijelent valamit/aminek van üzenete. Hát, engem ez nem érdekel. Nincsenek semmiféle színpadon kifejezhető politikai vagy társadalmi üzeneteim.

Tolmács 2:

Az európai hagyományban a művészek fantázia világokat hoztak létre. Az elképzelés, hogy a művészetnek politikainak kéne lenni, a XX. század találmánya. És most, a XXI. század elején, azt látjuk, hogy ha divatos művész akarsz lenni, akkor politikainak kell lenned, hogy üzenetet tartalmazó művészetet kell

csinálnod. Nos engem nem érdekel az ilyesmi, nincs semmiféle színpadról közvetítendő üzenetem.

Újságíró:

Szóval azt mondja, hogy valahogy a mainstream ellenében dolgozik...?

Művész:

Bizonyos értelemben... igen.

Újságíró:

És mégis, Európa legfontosabb intézményes rendszerében hozza létre a műveit.

A legútóbbi műalkotása is bizonyíték erre ...

Művész:

Oké, mondjuk, hogy én vagyok a kevés kivétel egyike.

Tolmács 1:

Szóval azt mondja, hogy valahogy a fősodor ellenében dolgozik.

Tolmács 2:

Bizonyos értelemben, igen.

Tolmács 1:

Ugyanakkor egy azon művészek közül, akiket a legfontosabb európai struktúrák promoválnak.

Tolmács 2:

Kivétel vagyok.

Újságíró:

Ön nagyon is direkt módon fejezte ki az ezzel kapcsolatos... véleményét, nemrég egy vitában egy Nyugati állami színházzal, és emiatt... kényes helyzetbe hozta magát.

Tolmács 1:

Nagyon direkten fejezte ki az ezzel kapcsolatos véleményeit egy nem régi vitában egy nyugat-európai színházzal, és egy különleges helyzetbe került.

Művész:

Hát, eredetileg a nézeteltéréseink nem kellett volna publikusak legyenek... Visszautasítottam, hogy egy olyan intézményben dolgozzak, ami saját magát Menekültügyi Központnak pozícionálta (Refugee Welcome Center). Nem akarom, hogy egy olyan színházzal legyek azonosítva, aminek ilyenféle stratégiái vannak.

Én nem vagyok egy szociális/társadalmi aktivista, én egy művész vagyok, és egy művészeti intézményben akarok dolgozni. Ez volt a pozícióm, de valójában soha nem akartam publikussá tenni ezt a visszavonulást. De, mondjuk úgy, hogy egy erkölcsileg romlott személy megvetett engem, és a privát íméleimből kiragadott kontextus nélküli állításokat, összefaricskált egy levelet, és az lett publikus. És, természetesen, a sajtó egyből elindította a propaganda gépezetet.

Tolmács 2:

Jó, az elején a beszélgetés nem volt publikus. Én nem szeretnék egy olyan intézménnyel dolgozni, ami Menekültügyi Központ akar lenni, én nem vagyok aktivista, én egy művész vagyok, és egy olyan intézményben akarok dolgozni, ami a művészet mellett kötelezi el magát. Én nem akartam publikussá tenni ezt a vitát, de egy... semmiféle moralitással nem rendelkező ember, azt hiszem, hogy az igazgatóra utalt, akivel összeveszett...

Tolmács 1:

Nyilván.

Tolmács 2:

... ez az imorális ember...

Tolmács 1:

...a színház igazgatója...

Tolmács 2:

...kiszedett a kontextusából mondatokat a privát ímélekből, és publikálta őket, és a sajtó nyilván egyből elindította a propaganda gépezetet.

Újságíró:

Meglepődött a sajtó és sőt a szakmai közeg reakcióján?

Művész:

Valójában nem annyira. Tíz éve, amióta nyugat-európai színházakban dolgozom, észrevettem, hogy minden művésznek balos látásmódja kell legyen. Sajnálom, de én nem osztom ezt a látásmódot. És jogom kéne legyen a személyes véleményemhez. Ha már valóban demokráciáról beszélünk. Nem igaz?

Tolmács 1:

Igaz. Meglepte a sajtó reakciója?

Tolmács 2:

Nem voltam mit-tudom-én mennyire meglepve, mert ennyi éve dolgozván nyugaton, rájöttem, hogy ott bármilyen művésznak automatikusan balosnak kell lennie. Sajnálom, de én nem osztom ezt a látásmódot. Ráadásul nekem is jogom kéne legyen a személyes véleményemhez, ha már demokráciáról beszélünk, nem?

Újságíró:

Mik a személyes nézetei?

Művész:

Konzervatív agyok, és büszke vagyok rá. Ez a balos fősodor totalitárius. **Tolmács 1:**

Milyenek az ön személyes nézetei?

Tolmács 2:

Konzervatív agyok, és büszke vagyok rá. Ez a balos fősodor totalitárius.

Művész:

De, figyeljen, nem a politikai szimpátiáim alapján akarom, hogy megítéljenek, hanem a munkám alapján mint művész.

Tolmács 2:

De, tudja mit, nem a politikai szimpátiáim alapján akarom, hogy megítéljenek, hanem a munkám alapján mint művész.

Újságíró:

Voltak akármilyen reakciók más kollégáktól, művészekről, akik egyetértettek a pozíciójával?

Művész:

Rengetegen közölök! Rengeteg személyes üzenet és ímélt jött nyugati művészekről.

Tolmács 1:

Volt része bármilyen támogatásban művész kollégák részétől?

Tolmács 2:

Rengeteg, rengeteg támogató üzenet jött nyugati művészekről.

Művész:

Még az intézmény művészeitől is, ahol ezt a vitát folytattam.

Tolmács 2:

Még az intézmény művészeitől is, ahol veszekedtem.

Művész:

De természetesen nem teheték publikussá a velem való szolidaritásukat, mert...

Újságíró:

Miért?

Művész:

Miért? Tudja miért.

Újságíró:

Nem tudom miért.

Művész:

De igen, tudja, hogy miért. És én is tudom miért, és ők is tudják, miért, és mi mind tudjuk miért: mert a szakmai karrierjükben következményei lettek volna, ha így tesznek. Ez örültség, nem gondolja? Ez egy totalitárius világ.

Tolmács 2:

De ezek az üzenetek nem voltak publikusak, mert

Tolmács 1:

Miért?

Tolmács 2:

Miért?!

Tolmács 1:

Miért?

Tolmács 2:

Tudod te jól, hogy miért.

Tolmács 1:

Nem, nem tudom miért.

Tolmács 2:

Eh, nem tudod. De tudod. És én is tudom, és ők tudják, mindannyian tudjuk, hogy súlyos következményei lettek volna a karrierjükre nézve. Ez örültség, nem gondolja? Ez a totalitarizmus.

Újságíró:

Mi a valódi véleménye? A valódi hozzáállása és nem a manipulált privát beszélgetés?

Tolmács 1:

Mi az ön valódi véleménye, nem a manipulált?

Művész:

Figyeljen, van egy családom, egy feleségem és 6 gyerekem, akik egy nyugati városban élnek. Félelem és paranoja vesz körül. Traumatizálva vagyunk. Nézzünk ezzel szembe: még a nyugati országok is megváltoztatták a politikájukat azok után, amik az utóbbi két évben történtek. Annak az ára, hogy végre beismerjük a kapcsolatot a bevándorló-politikák és a terrorizmus között, ezeknek az ártatlan embereknek az élete volt. Nem azt mondom, hogy minden bevándorló terrorista, de minden terrorista bevándorló vagy bevándorló gyerekei.

Tolmács 2:

Figyeljen, mi történik, nekem van egy családom, egy feleségem és 6 gyerekem, egy európai városban élünk, amit félelem és paranoja vesz körül. Traumatizálva vagyunk. Ismerjük be: még a nyugati országok is megváltoztatták az attitűdjüket, azok után, amik az utóbbi két évben történtek. Annak az ára annak, hogy végre beismerjük a kapcsolatot a bevándorló-politikák és a terrorizmus között, ezeknek az ártatlan embereknek az élete volt. Biztosan nem minden bevándorló terrorista, de minden terrorista bevándorló vagy bevándorló gyerekei.

Újságíró:

Szeretném emlékeztetni, hogy az emberek, akik Európába jönnek, terror és terrorizmus elől menekülnek, és a terrorista támadások a mindennapi életük részévé vált.

Művész:

Hát, az utóbbi két évben mi mindennapi életünk részévé is vált, nem igaz? Nézze, sajnálom ezeket az embereket, akik a tengeren érkeznek, gyalognak az utakon és így tovább. Szívszorongató...

Tolmács 1:

Szeretném emlékeztetni, hogy az emberek, akik Európába jönnek, terror és terrorizmus elől menekülnek, és a terrorista támadások a mindennapi életük részévé vált.

Tolmács 2:

Hát, az utóbbi két évben mi mindennapi életünk részévé is vált, nem igaz? Nézze,

sajnálom ezeket az embereket, akik a tengeren érkeznek, gyalogolnak az úton és így tovább. Szívszorogató...

Művész:

... de ugyanakkor tudatában kell lennünk annak, hogy ez meg fogja változtatni Európát. Európát nem az iszlám veszélye fenyegeti, hanem maga Európa jelenti a veszélyt. Nem vagyok ellene a politikai menekülteknek, de ellene vagyok a nyitott határoknak.

Tolmács 2:

... de tudatában kell lennünk annak, hogy ez meg fogja változtatni Európát. Európát nem az iszlám veszélye fenyegeti, hanem maga Európa. Nem vagyok ellen a politikai menekülteknek, de ellene vagyok a nyitott határoknak.

Művész:

Legyünk őszinték: feltehetőleg egymillárd ember szeretne Párizsban vagy Bécsben vagy Berlinben élni, igaz?

Tolmács 2:

Legyünk egyenesek: természetesen milliárdnyi ember szeretne Párizsban vagy Bécsben vagy Berlinben élni... Igaz?

Művész:

De... az egyszerűen nem lehetséges.

Tolmács 2:

De íme nem lehetséges.

Művész:

Egyetért velem?

Tolmács 2:

Egyetért velem?

Művész:

De az egyszerűen nem lehetséges.

Tolmács 2:

Egyszerűen nem lehetséges.

Újságíró:

De ez egy... nem egy radikális gondolat?

Művész:

Melyik?

Újságíró:

Lezárni minden határt például. Én nem azt mondom, hogy ez nem egy rendkívül összetett kérdés, a megoldás komoly vitákat igényel, de felhúzni egy falat közénk és a világ többi része közé... Nem gondolja, hogy az nagyon is radikális?

Művész:

Európa többsége úgy gondolkodik, mint én, azt gondolja, hogy mind radikálisok vagyunk?

Tolmács 1:

Nyilván. Nem tartja radikális ötletnek?

Tolmács 2:

Mit?

Tolmács 1:

Hogy lezárjunk minden határt. A hölgy azt mondja, hogy egy bonyolult kérdés, és hogy ő nem ért egyet, hogy falat húzzunk magunk és a világ többi része közé. És még egyszer megkérdezi, hogy nem tartja-e egy radikális ötletnek.

Tolmács 2:

Európa többsége úgy gondolkodik, mint én, azt gondolja, hogy mind radikálisok vagyunk?

Művész:

Főleg mi, Kelet-Európában, nem értjük ezt az eufóriát, ezt a lelkesedést a nyitott EU-határokért, a felügyelet nélküli bevándorlásért. Komolyan azt gondolja, hogy 40 millió lengyel polgár, például, neonáci és rasszista?

Újságíró:

Mégis nem mind a 40 millió lengyel ember osztja ezt a véleményt...

Művész:

Oké, nem mind a 40 millió... de a nagy többség utcára ment, hogy kifejezze a ... véleményét ezzel kapcsolatban.

Újságíró:

Szóval, ebben az esetben, úgy érzi, hogy valójában a többséghez tartozik...? Egy mainstream véleményhez ?

Művész:

Igen, feltételezem.

Tolmács 2:

Főleg mi, a keletiek, mi tényleg nem értjük ezt a lelkesedést..., hogy kinyissuk a határokat, minden ellenőrzés nélkül. Azt gondolja, hogy negyven millió lengyel mind neonáci és rasszista?

Tolmács 2:

A hölgy azt mondja, hogy nem minden lengyel van ugyanazon a véleményen.

Tolmács 1:

Lehet, hogy nem mind, de a többség kiment az utcára, hogy kifejezze a véleményét ezzel kapcsolatban.

Tolmács 1:

Tehát ilyen szempontból a többséghez tartozik.

Tolmács 2:

Én azt hiszem.

Művész:

Ez olyan vélemény, amit a kelet-európai többség oszt, de biztos vagyok benne, hogy a nyugat-európaiak többsége is kezdi osztani ezt a vélemény. De igaz, hogy mi keleten sokkal inkább tudatában vagyunk a manipuláció különböző formáinak, miután 50 évet éltünk a manipuláció és visszaélés tapasztalatában.

Tolmács 2:

Ez olyan vélemény, amit a kelet-európai többség oszt, de biztos vagyok benne, hogy a nyugat-európaiak többsége is kezdi osztani ezt a vélemény. De igaz, hogy mi keleten, sokkal inkább tudatában vagyunk a manipuláció különböző formáinak, mert hát nem hiába éltünk 50 évig kommunizmusban.

Újságíró:

Igaz. De az is vitathatatlan, hogy az elmúlt 26 évben a kelet-európai országok folyamatosan azt tapasztalják, hogy az emberek nyugati országokba vándorolnak. Az persze gazdasági migráció...Úgy értem, ön is egy keleti országból költözött egy...

Művész:

Ez az összehasonlítás teljesen alaptalan. Nagyon gyakran hallom mostanában és teljesen abszurdnak gondolom.

Újságíró:

Miért?

Művész:

Mert a kelet-európai kultúra az európai kultúra része. A kelet-európai migráció más emberekből áll, más kategória. Egyesek rendkívül képzett/tanult emberek, mások nem annyira, megint mások meg egyáltalán. Oké, ezt elismerem. De Nyugatnak nem okozott problémát, vagy legalábbis nem nagy problémát a kelet-európai migráció, könnyen be tudtak... tudunk illeszkedni.

Tolmács 1:

A hölgy azt mondja, hogy létezik gazdasági migráció a keleti országokból, hogy az úr is azért költözött keletről nyugatra, de az úr azt mondja, hogy...

Tolmács 2:

Ez az összehasonlítás egyszerűen abszurd.

Tolmács 1:

Miért?

Tolmács 2:

A mi keleti kultúránk szerves része az európai kultúrának. Persze, hogy mindenféle emberek emigráltak keletről, de minden keleti példaértékűen beilleszkedett.

Művész:

Ami engem illet, én nem gondolom magam bevándorlónak. Engem intézmények hívtak meg, én egy vendég vagyok, én nem kopogtattam semmilyen ajtókon...

Újságíró:

Hogyan döntötték el, hogy a családjával nyugatra költözzenek?

Művész:

Mint európai polgár jogom van oda költözni, ahova éppen akarok, vagy nem?

Újságíró:

Teljes mértékben. Mint európai polgár.

Tolmács 2:

Én nem vagyok bevándorló, én művész vagyok, engem intézmények hívtak meg, nem kopogtattam senki ajtaján.

Tolmács 1:

A hölgy ragaszkodik, hogy kiderítse, miért költözött nyugatra. Mire az úr...

Tolmács 2:

Én mint európai polgár oda költözöm, ahova kedvem tartja, igaz?

Tolmács 1:

És a hölgy beismeri, hogy igen, teljes mértékben igaza van, mint európai polgár.

Újságíró:

Azt mondja, hogy a kelet-európaiak tudatosabbak a manipuláció formáit illetően, mint a nyugatiak. Ön szerint mi lehet a tudatosság hiánya a nyugati kultúrában?

Tolmács 1:

A keletieknek több tapasztalata van a manipulációban? Mit nem értenek a nyugatiak?

Művész:

Számomra meglepő a Nyugatrómai Birodalom összeomlásával való hasonlóság ... Ha nem politikai műalkotásként fogadnák, mindenképp létrehoznék egy projektet erre a párhuzamra.

Tolmács 2:

Meglepő a Nyugatirómai Birodalom összeomlásával való hasonlóság, és csinálnék is egy előadást erről a párhuzamról, ha nem mondanák erre egyesek, hogy elkezdtem politikai előadásokat csinálni.

Újságíró:

Mi ebben a párhuzam?

Tolmács 1:

Mi a párhuzam?

Művész:

Számomra nyilvánvaló.

Journalist:

Számomra nem.

Tolmács 2:

Világos, mint az nap.

Tolmács 1:

De a hölgynek nem az.

Művész:

De, persze, leírhatom önnek kulcsszavakban:

Tolmács 2:

De mégis elmagyarázza a hölgynek a párhuzamot.

Művész:

Közvetlenül a Római Birodalom bukása előtt, a római lakosság feltehetőleg 60 000 rómaiból állt az összesen 1 milliós lakosságból. A többiek... nem bevándorló népek voltak, de a római hódítások következményeképpen elindult etnikai és faji kémiai összeolvadási folyamatban alakultak ilyenné. Róma saját győzelmeinek áldozata lett.

Tolmács 2:

A Birodalom összeomlása előtt, Róma összlakosságából csak 60 000 volt római, római-római, az 1 milliós teljes lakosságból. A többi... nem bevándorló volt, hanem a korcsosulás eredménye...

Újságíró:

Tessék?

Tolmács 1:

Korcsosulás.

Újságíró:

Miért?

Tolmács 2:

Bocsánat... meg tudná nekünk ismételni? could you repeat for us? A kémiai folyamata...

Művész:

... etnikai és faji kémiai összeolvadási folyamat...

Újságíró:

Tehát?

Tolmács 1:

...az összekeveredése....

Tolmács 2:

... a keveréke...

Tolmács 1:

... a római hódítások következtében kialakult fajoké és etnikumoké. Róma saját győzelmeinek áldozata lett. Tehát.

Művész:

Ma London 50% nem-britt, és Párizs vagy Rotterdam külvárosaiban ismételned kell, hogy el ne felejtse, hogy Európában vagy.

Tolmács 2:

Ma fél London ...

Tolmács 1:

mindenféle...

Tolmács 2:

... olyan emberekből áll, akik nem brittek, és Párizs vagy Rotterdam periferiáján folyamatosan ismételned kell, hogy hol vagy, hogy ne felejtse, hogy hol vagy.

Művész:

És az egészért a nemzet, a nemzetiség és a nacionalizmus a hibás... Ami hatalmas hatással van a család fogalmára mint a társadalmunk alappillére

Tolmács 2:

És aztán a nemzeti fogalmának, a nemzetiségnek és nacionalizmusnak a lehordása... ami hatalmas hatással van a családra, ami a társadalom alappillére...

Művész:

Vannak Önnek... gyerekei?

Tolmács 2:

Vannak gyerekei?

Újságíró:

Nekem?

Tolmács 1:

Nekem?

Művész:

Igen.

Tolmács 2:

Igen.

Újságíró:

Sajnálom, de nincs...

Tolmács 1:

Sajnálja, de nincs.

Újságíró:

Nem, nincs semmi relevanciája ennek a személyes kérdésnek...

Tolmács 1:

Nem, nem látja ennek a nagyon is személyes kérdésnek a relevanciáját...

Művész:

Releváns, mert a születési arány csökkenése is egy jel!

Tolmács 2:

Hát releváns, mert a születések csökkenése, ez is egy jel.

Művész:

Ahelyett, hogy ösztönöznék az európaiakat, hogy gyereket vállaljanak, amikor a statisztikák szerint 1 vagy 2 gyerek van európai családokban és 8 iszlám eredetű családokban... szóval amikor van egy ilyen jelenség...

Tolmács 2:

Hogy mi ahelyett, hogy ösztönöznénk az európaiakat, hogy csináljanak gyerekeket, amikor a statisztikák tisztán mutatják az 1, maximum 2 gyereket európai családonként, és legkevesebb 8-at az iszlám családokban... szóval, amikor van egy ilyen jelenség, akkor te mit csinálsz?

Művész:

Melyek a legújabb politikailag korrekt trendek az Európában?

Tolmács 2:

Melyek a legújabb politikailag korrekt trendek az Európában?

Művész:

Legalizálni a házasságot olyan emberek között, akiknek normális esetben nem lehet gyerekük

Tolmács 2:

Legalizáld a házasságot olyan emberek között, akik nem tudnak gyereket csinálni. Hát tudjuk, mire gondolsz...

Tolmács 1:

Erre az összes LGBT-sre...

Művész:

Gyakran eszembe jut a kép ezekről a bálnákról, akik időről időre, ismeretlen okokból, kiúsznak a partra, kijönnek a vízből, és megölik magukat.

Tolmács 2:

Gyakran eszembe jut ez a végtelenül szomorú kép, azt hiszem valami metafora vagy valami...

Tolmács 1:

Inkább egy allegória...

Tolmács 2:

... valami bálnákkal, amik nem tudja miért, kiúsznak a part felé, kijönnek a vízből és öngyilkosok lesznek.

Újságíró:

Köszönöm ezt a csodálatos történelem leckét. Ez nem éppen a legoptimistább nézet a jövőről. Visszatérve a művészetre...

Művész:

Végre.

Újságíró:

Mi volna a művészet szerepe ebben a kontextusban, ha lát egyáltalán ilyen.

Tolmács 1:

Nem mondhatjuk, hogy a legoptimistább felfogás a jövőről. Mi köszönjük ezt az igen csodálatos történelem leckét. De térjünk vissza a művészetre. Mi volna a szerepe ebben a helyzetben, ha még van akármilyen szerepe?

Művész:

Hogy harcoljon a saját szabadságáért. Ahogyan az 50 év kommunizmus alatt volt.

Tolmács 2:

Hogy harcoljon a művészetnek a szabadságáért. Ahogy harcoltunk az 50 év kommunizmusban.

Művész:

Sajnálatos módon a művészek nem tudják létrehozni a világot, amiről álmodnak.

Tolmács 2:

Milyen kár, hogy a művészek nem tudják létrehozni a világot, amit megálmodnak.

Művész:

Mert ha lehetséges lett volna, a világ másképp nézne ki. Teljesen másképp.

Tolmács 2:

Mert, ha megtehetnék, akkor a világ másképp nézne ki. Teljesen-teljesen másképp.

6. FELVONÁS – Artist Talk**Valahol Európában**

Nyelv: Francia.

Szereplők: Újságíró, Irène

Újságíró:

Irina, Irma vagy Irène ?

Irène hallgat.

Irène, merthogy így írja alá minden regényét...

Irène, ön egy jómódú kijevi családban született. Egy üzletember lánya, aki a vagyonát az olajiparból és a földbirtokaiból építette fel. 16 éves korában, a politikai helyzet miatt a családja úgy dönt, hogy Franciországba megy.

A rengeteg emlék ellenére, mely Kijevhez köti, gyakran bevallja, hogy jobban szeretett volna ... Jobb szeretett volna Franciaországban születni.

Ráadásul, kiskora óta szinte minden szabadságát Franciaországban tölti. Tökéletesen beszél franciául. A Sorbonne-on tanul idegen nyelveket, és 18 évesen elkezdi írni is. Azt mondják, hogy az első regényét, amelyet 26 évesen fejezett be, a szerkesztő, akinek elküldte, nagy lelkesedéssel fogadta. Azonnal megpróbálta megtalálni a szerzőt, de ez lehetetlen volt. Időbe telik míg a regény szerzője megszólal, hiszen akkoriban éppen arra készült, hogy anya legyen. Így világra hozza első gyermekét, Denise-t. Amikor végre találkozott a szerkesztőjével, úgy mesélik, hogy döbbenet fogadta, hogy egy ennyire erős szöveg szerzője egy nő és főleg ... egy ilyen fiatal nő.

Irène hallgat.

Mondjuk el, hogy gyermekkor óta viszonylag bonyolult viszonya volt az anyjával. Egy szinte teljesen hiányzó apa, egy főként a saját szerelmi kalandjai miatt aggódó anya, aki ráadásul úgy néz a lányára, mint egy jövőbeli riválisára. Úgy tekinthetünk erre a személyes tapasztalatra, mint az első regényeinek ihlető forrására. Úgy értem, a regényeiben gyakran egy elutasításra alapuló anya-lánya viszonyról beszél. Ez lehet a kiindulópontja annak az «öngyűlöletnek», amellyel néhány kritikus vádolja? Még ma is antiszemitizmussal vádolják.

Irène hallgat.

Igen (tudom), hogy elutasította ezeket a vádakot. Abszurdnak tartja őket. Azt mondja: «Én magam is zsidó vagyok.» Amikor a szemére vetik, hogy a regényeinek zsidó hősei mégiscsak az antiszemitizmus ügyét szolgálják, azt mondja... « Ez az én látásmódom». Mindazonáltal, a támogatói azt mondják, hogy ez nem más mint tükörképe a világnak, amelyben él. Hogy egész egyszerűen csak arról a képről van szó, amelyet a zsidókról alkottunk a francia társadalomban. Egy társadalom, amelybe be kíván illeszkedni. És ez majdnem sikerült is: a regényei azonnali sikerrel bírnak, adaptálják filmre vagy színpadra, elkezd publikálni, főként jobbos irodalmi folyóiratokban, amelyek 10 év alatt radikalizálódnak, és szélsőjobbos publikációkká válnak, sőt akár ultranacionalistákká. Amint a dolgok kezdenek veszélyes módon elfajzani, visszautasítja a menekülést. Meg van győződve arról, hogy Franciaország soha nem fogja ennyire elárulni. Katolikusnak keresztelkedik. Kérelmezi a francia állampolgárságot. Mindent megtesz, hogy Franciaországban maradjon.

Irène hallgat.

A Francia állampolgárságot megtagadják öntől. A Pétain-hez intézett levelében azt mondja: «Nem vagyok nem-kívánatos idegen. Köziszteletben álló személy vagyok.» Levelére nem érkezik válasz. Nincs már joga publikálni. Nincs lehetősége, hogy segítséget kérjen kortásaitól. Ez az a pillanat, amikor eldönti, hogy ír egy regényt, amely 1952 vagy 2052 olvasóinak szól. Abban az időben kezdi el írni ezt a regényt, amikor a férjével és két lányával egy kelet-franciaországi faluban bújnak meg. A regény első része a franciák menekülését meséli el a német megszállás elől. Olyan emberekről van szó, akiknek a társadalmi helyzete brutálisan és radikálisan megváltozik egyik napról a másikra.

Legyenek gazdagok vagy szegények, olyanok, akik jó vagy rossz iskolákba jártak, legyenek akár jók vagy gonoszok, fiatalok vagy öregek, egy bevándorló-masszává válnak mindannyian. A második rész a német katonák és egy falu lakócai közötti viszonyokat írja le. Ily módon az elnyomók és elnyomottak közötti emberi viszonyokról beszél.

"I am writing on burning lava", « Eleven lávára írok. »– így írja le azt, ahogyan a regényen dolgozik. Mellesleg ezt a regényt francia, angol és orosz jegyzetek kísérik: « Ezúttal megfogadom, hogy a gyűlöletem többé nem irányítom, legyen bármennyire jogos, egy embercsoportra, egy fajra, egy vallásra, egy meggyőződésre, előítéletre, tévedésre. » Van-e valamilyen konkrét esemény, konkrét tény, amely arra készítette, hogy ezt írja? Mi történt pontosan, ami miatt, hogy fogadalmat tett magának?

Irène hallgat.

Fogság. Csaták. Béke. A regény három következő részének címei.

Nincs már ideje megírni őket. A francia Gendarmerie letartóztatja, és hontalannak nyilvánítják. Ettől kezdve nincsenek papírjai. Nincs hazája. Azaz, Franciország számára többé nem egy sikeres író, egy anya, egy feleség, egy nő, orosz vagy francia. Zsidó. Auschwitzba viszik. Egy hónap múlva ott adja meg magát egy tífusnak.

„Annak ellenére, hogy zsidó, a feleségem minden gyöngédség nélkül beszél a zsidókról. A Grignoire folyóirat vezetősége, melyben ő is dolgozott mint regényíró, soha nem kedvezett sem a zsidóknak, sem a kommunistáknak.” - Az egyik levél, amelyet a férje a Reich franciaországi követének küldött. Három hónapra rá Michel Epsteint is letartóztatják, és Auschwitzba küldik. Egy gázkamrában hal meg, a táborba érkezésének napján.

Vajon nem az a meggyőződés okozta-e az ön halálát, hogy ön egy különleges eljárásban részesülhetett volna kitüntetett helyzete miatt, kollaboráns és antiszemita barátainak közbenjárásával? Az a meggyőződés, miszerint önnek végül sikerülni fog megmenekülni a közös sors elől?

Irène hallgat.

A két lányát, Denise-t és Elisabeth-et az apjukkal egyidőben tartóztatják le.

De egy német tiszt kihasználja a tényt, hogy csak a férjre szól a letartóztatási megbízás, és úgy dönt, hogy végül nem tartóztatja le a két lányt.

Azt tanácsolja nekik, hogy meneküljenek el, mert a saját lányát jutattják eszébe, aki otthon várja.

Mielőtt elválna a gyerekektől, a férje egy kis bőröndöt ad nekik, és megígérteti velük, hogy soha nem válnak el. Abban a bőröndben található a be nem fejezett regény első két részének kézírata.

Az Ellenállás segítségével a két lánya túléli a háborút. De körülbelül 60 éven át nem nyitják ki a kéziratot, azt gondolván, hogy olyan jegyzetekről van szó, melyet ön a deportálása előtt írt.

Irène hallgat.

Jóval 1952 után, de jóval 2052 előtt, előkerülnek a kéziratok és megjelenik a regény. 2006-ban ön már egy szinte elfeledett író Franciaországban. De a regénye döbbenetes fogadtatásban részesül. Ezt a tekintélyes díjat először adják át posztumusz. Egy könyv a náci megszállásról, a francia kollaborálásról, melyet egy nő írt, aki Auschwitzban halt meg. Egy « megmentett » könyv, egy remekmű, amelyet a világirodalomnak sikerült visszaszereznie... Íme néhány stratégia, melyet a könyvpiac igencsak jól ki tudott használni. Könyvét a világon mindenhol lefordítják, nagy számban kel el, nagyon nagyban.

Irène hallgat.

De ez a posztumusz siker újra megosztja a hangokat, azokra, akik vádolják önt és azokra, akik védik, azokra, akik elismerik a regényének értékét és azokra, akik megkérdőjelezik. Újra felszínre kerülnek az antiszemitizmusra vonatkozó múltbeli kérdések, de új kérdések is az egyéni sors és a kollektív sorsot illetően, a művész felelősségét és szabadságát, egy mű recepcióját és természetesen a művészetpiac stratégiáit illetően. Nagyon különböző hangok próbálnak válaszokat találni, de van egy válasz, amely végtelenül hiányzik : az öné, Irene.